

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204726
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120204726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v spore žalobcu: Š. Č., N.. X.XX.XXXX, A. T. XX, XXX XX W. N. M., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Mgr. Stanislav Hutňan, so sídlom Kominárska 141/2,4, 831 04 Bratislava o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 256,70 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 256,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 5.6.2020 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 4.3.2014, v časti 3. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 9., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú z tejto ZoÚ predložia na prerokovanie a rozhodnutie Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému pri spoločnosti Rozhodcovská a mediačná, a.s., so sídlom Dunajská 15 v Bratislave, IČO: 46 023 151, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku v súlade so zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Klient a Spoludlžník berie na vedomie, že doručený rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, je pre účastníkov rozhodcovského konania záväzný a ako exekučný titul môže byť podkladom pre nútený výkon splnenia povinnosti uloženej rozhodcovským rozsudkom. Rozhodcovské konanie je jednostupňové, a preto proti rozhodcovskému rozsudku nemožno podať riadny opravný prostriedok (napr. odvolanie). Rozhodcovský rozsudok možno napadnúť len so zákonom vymedzených dôvodov, a to v lehote do 30 dní od jeho doručenia.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 4.3.2014, v obchodných podmienkach pre úver dostupná pôžička - šikovná rezerva, v článku 5 - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6, v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) poplatky podľa Sadzobníka poplatkov (2) úrok z omeškania (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 20.4.2020 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 256,70 eur, pričom žalobu odôvodnil tým, že v zmluve o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX

zo dňa 4.3.2014 na sumu 1.000 eur nie sú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z., čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pričom žalobca uhradil žalovanému 1.256,70 Eur, preto žaloval o vyplatenie rozdielu t.j. 256,70 Eur podľa § 451 Občianskeho zákonníka.

Zároveň žalobca žiadal určiť neprijateľnú zmluvnú podmienku, v znení : „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú z tejto ZoÚ predložia na prerokovanie a rozhodnutie Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému pri spoločnosti Rozhodcovská a medičná, a.s., so sídlom Dunajská 15 v Bratislave, IČO: 46 023 151, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku v súlade so zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Klient a Spoludlžník berie na vedomie, že doručený rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, je pre účastníkov rozhodcovského konania záväzný a ako exekučný titul môže byť podkladom pre nútený výkon splnenia povinnosti uloženej rozhodcovským rozsudkom. Rozhodcovské konanie je jednostupňové, a preto proti rozhodcovskému rozsudku nemožno podať riadny opravný prostriedok (napr. odvolanie). Rozhodcovský rozsudok možno napadnúť len so zákonom vymedzených dôvodov, a to v lehote do 30 dní od jeho doručenia.“, nakoľko už jej znenie evokuje, že spory budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou, pričom spotrebiteľovi nie je dané na výber rozhodnúť sa pre spôsob riešenia prípadných sporov a navyše táto už bola právoplatne judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Žalobca tiež žiadal určiť neprijateľnú zmluvnú podmienku, v znení : „Platby od Klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) poplatky podľa Sadzobníka poplatkov (2) úrok z omeškania (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru.“, nakoľko táto zmluvná podmienka umožňuje žalovanému ako dodávateľovi započítavať platby na iný účel, akým je splatenie úveru bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom podaní zo dňa 15.6.2020 dôvodil, že neexistuje naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom zároveň vzniesol námietku premičania vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu. Spôsob započítavania platieb podľa jeho názoru vychádza z obchodnoprávneho charakteru zmluvy o úvere. Konštatoval, že zmluva obsahuje všetky náležitosti Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu celého spisu najmä žalobou, písomným vyjadreniami strán sporu, ako aj ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 4.3.2014 bola uzavretá zmluva o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX medzi Poštovou bankou - žalovaným a žalobcom. Zmluva je formulárová. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1.000 eur, pričom v zmluve bola uvedená úroková sadzba 25,50 %, RPMN vo výške 33,29 %, priemerná RPMN vo výške 46,30 %, počet splátok 36, pričom výška mesačnej splátky bola určená na 43,62 eur, konečná splatnosť 25.3.2017.

7. Žalobca z tejto zmluvy uhradil žalovanému celkovo sumu 1.256,70 eur, čo medzi stranami nebolo sporné.

8. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 18.3.2020 vyplýva, že sa na združenie obrátil žalobca ako spotrebiteľ a dňa 13.3.2020 bol informovaný o zmluvných podmienkach týkajúcich sa jeho zmluvy so žalovaným.

9. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie takto právne posúdil:

10. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom

je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

13. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

15. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

18. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom medzi nimi pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

20. Súd zdôrazňuje, že údaj o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) je jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarcu v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré v zákona č. 129/2010 Z. z. sprísnil aj tým, že pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve spomínaný údaj chýba, keďže nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN a preto je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Už len z toho dôvodu bolo opodstatnené žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť. Žalobca síce odôvodňoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru aj ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, avšak súd prvej inštancie v rámci preskúmania predmetnej spotrebiteľskej zmluvy dospel k bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru z dôvodov vyššie uvedených.

21. Je nutné tiež akcentovať, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 4.3.2014 zmluvu, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 36 pravidelných mesačných splátkach. V Zmluve si právny predchodca pôvodného žalobcu a žalovaný dohodli úrok vo výške 25,50 %. Súd je toho názoru, že tento dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanóznny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi / pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2014 pri úveroch od 1 roku do 5 rokov na úrovni 10,21% ročne (<<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>). Dohodnutá výška úrokov 25,50 % ročne uvedená v zmluve podstatne /viac ako dvojnásobne/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2014. Dohodnutá výška úrokov musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 25,50 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný.

22. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

23. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

24. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

25. Žalobca teda mal žalovanému zaplatiť len sumu 1.000 Eur, ktorú reálne ako úver vyčerpal a keďže mu zaplatil až 1.256,70 Eur, bolo dôvodné zaviazat' žalovaného k zaplaceniu sumy 256,70 Eur predstavujúcu jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

26. Navyše súd prvej inštancie konštatuje, že v zmluve z 4.3.2014 je uvedená celková výška nákladov 1.256,70 eur, avšak pri počte splátok 36 x 43,62 eur mesačne to predstavuje výslednú sumu 1.570,32 eur, teda náklady predstavujú 570,32 eur (nie v zmluve uvedených 513,83 eur), z čoho následne plynie aj nesprávne uvedená RPMN.

27. Je potrebné vychádzať z toho, že každá spotrebiteľská zmluva musí byť transparentná. Zmluvné podmienky musia byť formulované jasne a zrozumiteľne nielen gramaticky, ale aj z toho pohľadu, aby

spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z rohu pre neho vyplývajú (rozsudok ESD C-26/13).

28. Zásada transparentnosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok a Sadzovníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu (nález ÚS SR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013).

29. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

31. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

33. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyľúčia.

34. Podľa § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

35. Súd sa teda v danom prípade predovšetkým zaoberal platnosťou rozhodcovskej zmluvy. Tým, že je spracovaná ako formulárová zmluva a to žalovaným, je zrejme, že žalobca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah (§ 53 ods. 2 OZ). V zmysle § 53 ods. 2 OZ teda platí fikcia o tom, že rozhodcovská zmluva sa nepovažuje za individuálne dojednanú, opak by musel preukázať dodávateľ, teda v danom prípade žalovaný. V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6MCdo 9/2012, ktorý uviedol: „Návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejme, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejme, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom právne akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená“.

36. Čo sa týka neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku II. tohto rozsudku, súd prvej inštancie teda konštatuje, že obmedzenie rozhodovania spotrebiteľa o tom, kto bude prípadne rozhodovať jeho spor je tak závažné, že je nutné ju vyhlásiť za neprijateľnú, pričom súd len na

margo poukazuje aj na písmo minimálnych rozmerov použité pri zmluvných ustanoveniach zahŕňajúcich aj spomínanú rozhodcovskú doložku. Rozhodcovský súd totiž môže vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.), akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie. Už len na margo súd prvej inštancie akcentuje tú skutočnosť, že aj o tejto neprijateľnej zmluvnej podmienke už bolo právoplatne rozhodnuté potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19 Co 88/2018 z 4.10.2018.

37. Súd prvej inštancie preto vyhlásil v zmysle vyššie citovaných právnych ustanovení aj zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku III. tohto rozsudku za neprijateľnú, pretože vo vopred pripravenom texte pôvodného veriteľa žalovaného absentuje vôľa zmluvných strán dohodnúť sa na povinnosti dlžníka platiť platby na iný účel, ako je splatenie istiny úveru. Dlžník - žalobca nemal nijakú možnosť túto zmluvnú podmienku ovplyvniť, pričom je faktom, že ide o ľubovôľu dodávateľa, na aký účel si započíta platbu, čo spôsobuje obrovskú nerovnováhu v spotrebiteľskom vzťahu a úplnú nadvládu dodávateľa nad spotrebiteľom. Ak by si aj dlžník - spotrebiteľ chcel platbou veriteľovi - dodávateľovi ponížiť istinu, dodávateľ má v zmysle vyššie uvedenej zmluvnej podmienky vykonať zápočet tejto platby na ľubovoľnú časť pohľadávky, resp. v dodávateľom stanovenom poradí na poplatky podľa Sadzobníka, úrok z omeškania, úrok z úveru a až nakoniec splátka istiny úveru. Aj o tejto neprijateľnej zmluvnej podmienke už bolo právoplatne rozhodnuté potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19 Co 25/2019 z 27.8.2019.

38. Súd prvej inštancie sa zaoberal tiež naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok. Vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013). Navyše naliehavý právny záujem vyplýva aj z potreby zosúladenia skutkového a právneho stavu.

39. Napokon naliehavý právny záujem na určení a vyhlásení neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyplýva priamo zo zákona, pričom súd prvej inštancie sa v celom rozsahu pridrižiava rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22 Co 79/2017 zo dňa 22.3.2018.

40. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

41. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

42. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr (rozsudok Najvyššieho súdu 2CZ 35/77 zo dňa 17.12.1978).

43. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobca uviedol a prehlásením doložil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel v marci 2020, teda dvojročná subjektívna premlčacia lehota mu uplynie až v marci 2022, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú.

44. Objektívna premlčacia lehota plyní od vzniku bezdôvodného obohatenia t. j. v danom prípade od úhrady žalobcu žalovanému. Súd však zastáva názor, že v danom prípade je potrebné vychádzať z desaťročnej premlčacej lehoty. Žalovaný má totiž v predmete činnosti poskytovanie úverov a preto sa vyžaduje, aby dodržiaval príslušné právne normy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Žalovaný preto minimálne musel byť uzrozumený s tým, že pokiaľ v úverovej zmluve neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú citované v tomto rozsudku napriek tomu, že musel si byť vedomý toho, že ide o spotrebiteľa a nebude môcť od žalobcu žiadať úroky a iné poplatky a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Keďže posledné úhrady boli vykonané v roku 2015 (výpis na č. I. 10 a nasl. spisu), desaťročná premlčacia lehota uplynie až v r. 2025. Právny názor o desaťročnej premlčacej lehote bol vyslovený už vo viacerých súdnych rozhodnutiach v typovo obdobných sporoch napr. rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 84/2011 zo dňa 12.12.2011, sp. zn. 3Co 41/2012 zo dňa 6.3.2013, sp. zn. 2Co 9/2012 zo dňa 21.1.2013, sp. zn. 5Co 134/2012 zo dňa 26.11.2013, sp. zn. 3Co 89/2012 zo dňa 8.2.2012, alebo Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 648/2013 zo dňa 20.2.2014 alebo Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 301/2011 zo dňa 4.7.2012, napokon aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17 Co 122/2017 zo dňa 12.12.2017. Súd tak námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú.

45. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

46. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani.

47. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

48. V danom prípade žalobca od žalovaného požadoval úroky z omeškania až od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t. j. od 5.6.2020. V tom čase úroky z omeškania predstavovali 5 % p. a., preto súd priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

49. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

50. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.